

Pål Jonson: Tal vid Folk och Försvars Rikskonferens 2023

Talare
Pål Jonson
Försvarsminister

Datum
9 januari 2023

Plats
Sälen

1 Ers Majestät,

Ers Kungliga Högheter,

5 Soldater och sjömän

Mina damer och herrar

10 Med den fullskaliga invasionen av Ukraina visade Putin-regimen att Ryssland styrs av en regering som ljuger, förtrycker, mördar, invaderar, ockuperar och deporterar - både vuxna och barn.

15 Detta är ett oprovocerat och oförsvarbart krig som också bedrivs på ett olagligt och folkrättsvidrigt sätt. Rysslands angriper systematiskt civila mål som saknar militära syften.

20 Med ett storkrig i Europa och den europeiska säkerhetsordningen allvarligt skadeskjuten befinner vi oss i en av de mest osäkra och farligaste tiderna sedan det andra världskrigets slut.

Rysslands agerande har resulterat i ett fundamentalt försämrat säkerhetsläge i vårt närområde som med all sannolikhet kommer att bestå under lång tid framöver.

25 Vi står därför inför tre historiska uppgifter för vårt lands säkerhets- och försvarspolitik.

För det första ska vi stödja Ukraina så landet kan segra och återta sin fulla frihet och territoriella integritet.

För det andra ska vi göra den största omläggningen av Sveriges säkerhets- och försvarspolitik i modern tid genom att framgångsrikt integrera Sverige i Nato.

35 Och för det tredje ska vi genomföra den största upprustningen av vårt totalförsvar sedan 1950-talet.

40 För några veckor sedan besökte jag Odessa och Mykolajiv. Syftet var att visa solidaritet och ge stöd till Ukraina. Men även att lyssna och lära av ukrainarnas erfarenheter från kriget.

45 Den lärdom som gjorde djupast intryck på mig är hur viktig försvarsviljan varit för Ukrainas överlevnad.

Gång på gång har man visat sin förmåga att besegra en resursmässigt övermäktig fiende vid kritiska skeden av kriget.

50 Det var Ukraina som vann slagen om Kiev och Mykolajiv.

Det var Ukraina som återerövrade Ormön.

Och det var Ukraina som befriade Charkiv och Kherson.

55

Det påminner om att krig avgörs inte bara av antalet soldater och vapen.

Det handlar också om vilja, övertygelse och strävan efter att få leva i frihet.

60 Jag är övertygad om att en seger är möjlig och att Ukraina åter kan bli ett land som får leva i fred och frihet.

Men det kommer att kräva fortsatt stora uppoffringar av ukrainarna.

65 Och det kommer att kräva ett ökat militärt stöd från oss i väst.

Detta stöd kommer att påverka vår egen försvarsförmåga och det kommer med stora ekonomiska kostnader.

70

Men det är en risk och ett pris som är lågt jämfört med det pris i blod som ukrainarna betalar varje dag.

75

Det sägs ofta att Sverige ska göra mer för att hjälpa Ukraina – och jag håller med om det. Men det handlar inte bara om att hjälpa Ukraina.

Det handlar minst lika mycket om att investera i vår egen säkerhet och försvarsvilja.

80

Det största hotet mot Europa och Sveriges säkerhet skulle vara en rysk seger i Ukraina. Det skulle ha katastrofala geostrategiska, säkerhetspolitiska och militära konsekvenser.

Det får inte och det ska inte att hända.

85

Den ryska militära framfarten måste stoppas. Och just nu är det Ukraina som är Europas sköld mot denna framfart. Ukrainas krig är därför också vårt krig.

Försvaret av Ukraina är vår tids största säkerhetspolitiska utmaning.

90

Regeringen kommer att utöka det sammanhållna stödet till Ukraina – Ett nytt militärt stödpaket kommer presenteras innan januari månads slut.

95

Vi förstärker utbildningsstödet genom svenska bidrag till EU:s och Storbritanniens utbildningsinsatser för ukrainska soldater.

100

Och vi avser även stödja Ukraina med materielanskaffning, t.ex. genom stöd via FMV och svenska försvarsföretag.

105

Det finns också ett starkt och djupt engagemang hos vår befolkning för stödet till Ukraina. Det gäller allt från etablerade organisationer som Röda Korset och Läkarmissionen till nya initiativ som Operation Aid och Blågula Bilen.

Jag vill rikta ett varmt tack för alla de insatser som görs i det svenska samhället för att stödja Ukraina.

110 ***

Inom en snar framtid kommer Sverige tillsammans med Finland att bli medlemmar i den försvarsallians som i över 70 år varit den yttersta garanten för Europas säkerhet.

115

Den säkerhet som Nato levererar har aldrig varit så efterfrågad som den är idag.

De allierade har vidtagit en rad åtgärder för att öka säkerheten i samband med att kriget bröt ut och idag finns det över 100 000 amerikanska soldater i Europa.

120

Det är vi tacksamma för.

Nato är en defensiv försvarsallians och dess kollektiva försvar bygger ytterst på en kombination av konventionella militära förmågor och kärnvapen. Sverige ställer sig också bakom Natos kärnvapendoktrin och strategiska avskräckning.

125

Genom medlemskapet blir Nato Sveriges viktigaste försvarspolitiska plattform.

Ett svenskt Natomedlemskap kommer också att förbättra förutsättningarna för att fördjupa vårt bilaterala försvarssamarbete med USA. Vi går från att vara nära partners till allierade i den internationella politiken.

130

Sverige har därför nyligen inlett förhandlingar om att ingå ett Defence Cooperation Agreement (DCA) med USA som möjliggör snabbare och effektivare amerikanskt stöd i händelse av kris och krig.

135

Avtalet kommer att beröra ett stort antal områden och underlätta för amerikanska styrkor att verka i Sverige – det kan till exempel handla om deras juridiska status i Sverige, förhandslagring av materiel och investeringar i infrastruktur för att möjliggöra stöd.

140

Norge har redan ingått ett sådant avtal och Danmark och Finland har inlett förhandlingar.

Inför och under kriget i Ukraina har Nato och EU arbetat närmare varandra än någonsin tidigare. Det är utmärkt.

145

150 Genom vårt EU-ordförandeskap kommer vi att verka för att EU:s alla verktyg används för stöd till Ukraina och för ett ännu starkare samarbete mellan EU och Nato.

Vi hoppas därför att en ny EU-Nato deklARATION om fördjupat samarbete ska kunna antas under det svenska EU-ordförandeskapet.

155 Våra Natomedlemskap lägger också grunden för ett starkare nordiskt försvarssamarbete i fred, kris och krig. Hela Norden blir då en del av Nato. Det kommer att vara ett viktigt ingångsvärde i det svenska ordförandeskapet i Nordefco under 2023 och den nya vision för samarbetet till 2030 som vi ska presentera till sommaren.

160 Natomedlemskapet kommer även öppna upp en rad andra förbättrade samarbetsmöjligheter. Det gäller till exempel inom områden som civilt försvar och internationella krishanteringsinsatser.

165 Men även samarbetet kring nya teknologier inom ramen för Nato:s försvarsinnovationsinitiativ DIANA. Det syftar ytterst till att säkra att de allierade fortsatt ska ha det teknologiska övertaget mot varje given motståndare på det framtida slagfältet. Här kan Sverige i kraft av en stark försvarsindustriell bas och framstående försvarsforskning ge viktiga bidrag till att stärka Nato.

170 Kriget i Ukraina visar tydligt på betydelsen av innovationskraft, försörjningstrygghet och uthållighet. Den försvarsindustri som finns i Sverige är också en del av vår samlade försvarsförmåga.

175 ***

Totalförsvaret måste stärkas. Det saknas inte utmaningar. Personalförsörjningen behöver stärkas genom bra anställningsvillkor, fler värnpliktiga och anställda soldater. Den långräckviddiga förmågan ska utvecklas och det behövs investeringar i autonoma system och drönare. Förmågan inom cyber- och rymddomänen måste stärkas. Försvarsunderrättelseförmågan ska vidareutvecklas ytterligare. Det civila försvarets förmåga att stödja Försvarsmakten måste förbättras.

185 Ytterst handlar allt detta om att våra krigsförband måste vara personellt och

materiellt uppfyllda. De måste vara samtränade så att de med kort varsel kan försvara Sverige och våra Natoallierade mot ett väpnat angrepp. Detta är en viktig trovärdighetsfråga för Sverige som Nato-land.

190

Den försvarsberedning som jag tillsatte i december har en mycket viktig uppgift framför sig. Den ska staka ut kursen och komma med genomarbetade förslag för upprustningen av totalförsvaret och Sveriges integrering i Nato.

195 Försvarsberedningen med sin breda politiska sammansättning är en styrka för att skapa en långsiktig svensk försvarspolitik.

Den tillväxt som vi har framför oss har speciella utmaningar, inte minst i form av olika flaskhalsar i produktion och utveckling. Jag vill ta ett helhetsgrepp på denna problematik och införa vad vi kallar ett tillväxtbaserat politiskt ledarskap. Det syftar till snabbare tillväxt genom att ge försvaret en större handlingsfrihet.

200

Det handlar t.ex. om rambeslut som ger myndigheterna större flexibilitet i genomförandet av utbildnings- och övningsverksamhet, det handlar om ändringar i tillstånds- och processfrågor och det handlar om möjligheter till effektivare upphandlingar.

205

I gengäld förväntar jag mig myndigheter som är villiga att agera snabbt och innovativt för att säkra en ökad försvarsförmåga. När det pågår ett krig i Europa kan det inte vara "business as usual" – Exceptionella tider kräver exceptionella åtgärder.

210

215 Jag inledde detta anförande med en mörk beskrivning av det aktuella säkerhetsläget. Men allt är inte nattsvart.

220

Det görs nu, i bred politisk enighet, historiska satsningar på totalförsvaret. Vi är på väg in i Nato och Nato blir starkare. Ukraina med stöd av väst står upp mot det auktoritära Ryssland och sammanhållningen inom EU och Nato har varit starkare än någonsin.

Det finns skäl för hopp även i dessa mörka och farliga tider.

Tack för att ni lyssnade.

Källa

<div>regeringen.se</div>

230

Taggar

2020-tal, 2023, Man, Moderaterna, Politiska tal

URI

<https://www.svenskatal.se/tale/pal-jonson-tal-vid-folk-och-forsvars-rikskonferens-2023>

235

240

245

250

255

260